

BBB-1601100102041100 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2016) Examination

July - 2021

Sanskrit

(Classic Epic Raghuvansa) (रघुवंशम् - सर्ग - १, १४)

(Common Paper for 2015 & 2016) (Old Course)

Time : 2 $\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

सूचना / Instructions :

(१) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(1) All questions carry equal marks.

(२) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(2) Answer any five questions.

૧ નીચે આપેલા શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.

૧૪

1 Translate the following verses :

14

(१) શૈશવેઽભ્યસ્તવિદ્યાનાં યૌવને વિષયૈષિણામ્ ।

વાલ્મીકે મુનિવૃત્તિનાં યોગેનાન્તે તનુત્યજામ્ ॥ (૧, ૮)

(२) સુતાં તદીયાં સુરભેઃ કૃત્વા પ્રતિનિધિં શુચિઃ ।

આરાધય સપત્નીકઃ પ્રીતા કામદ્ધા હિ સા ॥ (૧, ૧૮)

(३) આનન્દજઃ શોકજમશ્રુ બાષ્પતસ્યોરશીતં શિશિરો બિભેદ ।

ગઙ્ગાસરપ્વોર્જલમુષ્ણતપ્તં હિમાદ્રિનિષ્પન્દ ઇવાવતીર્ણઃ । (૧૪, ૩)

(४) પ્રજાવતી દોહદશંસિની તે તપોવનેષુ સ્પૃહ્યાલુરેવ ।

સ ત્વં રથી તદ્વ્યપદેશ નેયાં પ્રાપ્ય વાલ્મીકિપદં ત્યજૈનામ્ ॥ (૧૪, ૪૫)

૨ નીચે આપેલા વિધાનો પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો.

૧૪

2 Explain with reference to context of the following sentences :

14

(१) આદેશં દેશકાલઙ્ગઃ શિષ્યઃ શાસિતુરાનતઃ ।

(२) સન્તતિ શુદ્ધવંશ્યા હિ પરત્રેહ ચ શર્મણે ।

(३) પ્રપચ્છ ભદ્રં વિજિતારિભદ્રઃ ।

(४) ભૂયો યથા મે જનનાન્તરેઽપિ ત્વમેવ ભર્તા ન ચ વિપ્રયોગઃ ।

૩	કાલિદાસે વર્ણવેલા દિલીપના ગુણો પર સવિસ્તર નોંધ લખો.	૧૪
3	Write a detail note on the merits of king દિલીપ as described by કાલિદાસ.	14
૪	રઘુવંશનું મહાકાવ્ય તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
4	Evaluate રઘુવંશ as a મહાકાવ્ય.	14
૫	રઘુવંશ – સર્ગ-૧ના આધારે રાજા દિલીપનું વસિષ્ઠાશ્રમાભિગમન અને તેનું પ્રયોજન વર્ણવો.	૧૪
5	Narrate the વસિષ્ઠાશ્રમાભિગમન and its aim of king દિલીપ.	14
૬	રઘુવંશ સર્ગ-૧નું રસદર્શન કરો.	૧૪
6	Critically appreciate the first canto of રઘુવંશમ્.	14
૭	સીતાત્યાગ પ્રસંગની રામની મનઃસ્થિતિ ચર્ચો.	૧૪
7	Discuss the mental situation of રામ at સીતાત્યાગપ્રસંગ: ।	14
૮	સીતાએ લક્ષ્મણને પાઠવેલ સંદેશનું વર્ણન કરો.	૧૪
8	Describe the message give to લક્ષ્મણ by સીતા ।	14
૯	નીચે આપેલા વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો.	૧૪
9	Write short notes on the following topics. (૧) રઘુવંશ સર્ગ-૧માં કાલિદાસે કરેલ સ્તુતિ (1) The prayer in રઘુવંશમ્ – canto-1 by કાલિદાસ: । (2) રામસ્યરાજ્યાભિષેક: ।	14
૧૦	નીચેના વિષયો પર ટૂંકનોંધ લખો.	૧૪
10	Write short notes on the following topics. (1) સીતાયા: દોહદમ્ (2) ચતુર્દશસર્ગે કારુણ્યમ્	14